

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Guilielmi Adolphi Scribonii, Ex Aristotele Et Aliis
summis philosophis repetita**

Scribonius, Wilhelm Adolf

Hanoviae, 1593

VD16 S 5114

Liber VIII Ethicorum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56572)

Quorum incontinentia sanari potest facilius, eorumne qui consuetudine, an qui natura eam contraxerunt?

Eorum qui consuetudine incontinentes sunt. Est enim facilius mutare cōsuetudinem, quàm naturam: quippe cūm propterea molesta sit consuetudo, quod naturam proximè accedat, ut Ælianus inquit:

Consuetudo valet longos mansura per annos, Illaq₃ naturam, vires si sumpserit, aequat.

LIBER VIII ETHICORUM.

Argumentum libri octavi.

Absolvit hæctenus Aristoteles omnem de virtutibus doctrinam, genera, eorumque species universas proponens & explicans. Sed cūm amicitia, de qua libro quarto differendum fuerat, prolixior tractatum requireret, eum ad finem usq₃ conseravit. Sic igitur reliquis omnibus absolutis, nunc primūm copiose amicitiam proponit in sequentibus duobus libris, octavo & nono.

CAP. I.

De amicitia, ejusque causis.

Quid est Amicitia?

Ἐστὶν ἑὐνοία καὶ ἀπεπονηδότης μὴ λανθάνουσα: Amicitia est benevolentia non latens, in mutua affectione consistens.

Cic. in Laelio eleganter de amicitia dissertit & Plato in Dial. De amor.

Amicitia unde trahit originem, à naturam, an à indigentia, ut pleriq; opinantur?

Non ab indigentia provenit: alioquin enim egeni, quod absurdum est, omnium maxime erunt amici: sed à natura: ut ostendit insignis amicitiae specimen in brutis animantibus, qui prole suam & catulos miro amore prosequuntur. Item *εργὴ φυσικὴ* in hominibus; quae adeo vehemens est, ut non possit umquam dirimi.

Quotuplex est Amicitia?

Duplex: Alia per se, sive vera: alia accidentalis, sive simulata.

Quenam est amicitia per se dicta?

Quae primùm fuit definita, nempe quae propter virtutem oritur.

Qua est Accidental?

Quae non propter se, sed propter aliud expetitur, nempe vel voluptatem, vel utilitatem.

Qualis est amicitia, quae propter utilitatem expetitur?

Ea facilimè ob levissimas quascumque causas dissolvitur, cessante nimirum utilitate, quae ex amicitia proveniebat. Tales sunt amicitiae, quas Ovid. Eleg. 8. lib 1. Trist. describit:

*Donec eris felix, multos numerabis amicos,
Tempora si fuerint nubila, solus eris.*

Qualis est amicitia à voluptatibus orta?

Non minùs atq; precedens fragilis est, cum quis ob voluptatem benevolentia aliquem pro-

prosequitur. Ejusmodi simulatas amicitias
 plerisque esse Ovid. i. de Ponto conqueritur.

Illud amicitia quondam venerabile nomen

Prostat, & in quaestu pro meretrice sedet.

Quæ à virtute oritur amicitia, qualis est?

Illa perfecta est, & numquam, nisi per mor-
 tem, dirimitur, maximè in bonis: adeoq; sem-
 piterna est, quia nihil in ea fictum, nihil simu-
 latum, & quicquid in ea est, id verum est & vo-
 luntarium.

Quid maximè proprium est amicorum?

1. Ut neque rogent res turpes, neque rogati
 ipsi faciant.

2. Ut cum mores amicorum emendati sint,
 tum eis sit omnium rerum, consiliorum & vo-
 luntatum sine ulla exceptione communitas.

3. Ut ne dispare sint amicorum mores: mo-
 res enim dispare studia sequuntur disparia,
 quorum dissimilitudo amicitiam dissociat.

Quatenus igitur amicus amico debet obsequi?

Quatenus non est contra honestam ejus
 propositum: nulla enim peccati excusatio, si
 per amicitiam peccaverit. Unde cum Tiberius
 Gracchus Rempublicam Romanam divexa-
 ret, C. Blossius ei suppetias ferre non petuit.

Quæ sunt amicitia incommoda?

Scipio dicere solitus est, majorem amicitia
 pestem, quam pecunia cupiditatem non esse.
 Similiter Lælius dixit, nihil esse amicitia ma-
 gis adversum, quam sint adulatio, blanditia &
 assentatio.

*Ejusmodi amicitia suntne frequentes inter
homines?*

Rarissimæ sunt. Tempore enim & consuetudine indigent: unde rectè dicitur, homines se mutuo cognoscere nõ posse, priusquam salis modium uná cõsumpserint. Hinc est, quod Lælius refert, ex omnibus seculis tria tantum amicorum paria esse inventa.

Quenam sunt ista paria?

Damon & Pythias; Pylades & Orestes; Thefeus & Protheus. His annumerantur Scipio & Lælius, David & Jonathas.

Quomodo appellat Aristoteles amicitiam parentum erga liberos, principum erga subditos?

Amicitiam ex supereminentia. Amicitiam enim patris erga filium, senioris erga juniorem, profus est ex aliqua excellentia.

Suntne similes amicitia parentum erga liberos, & dominorum erga servos?

Nequaquam: Diversa enim filiorum & libditorum virtus est, diuersumque opus: Ipsas ergo amicitias quoque diversas esse necessarium est.

Amicitiam patris erga liberos cui politiarum & qui parat Aristoteles?

Regiæ seu Monarchiæ.

LIBER IX. ETHI-
CORUM.

Argumentum libri noni.

Incho